

Brīvā Zeme: *Piektdiena, 29. janvāris, 1937*

Liepas pagasts

atrodas ap 13 klm. no Cēsīm. Pagasta platība 68,9 kv. klm.; saimniecību skaits — 203; visa pagasta nekustamas mantas kopvērtība Ls 1.023.702,—; iedzīvotāju — 1270. 1936./37. saimniecības gada budžets līdzsvarots uz Ls 18.740i—, ar pastāvošo nodokļu likmju 5% pazeminājumu. Finansiālais stāvoklis labs, pagastam nav nekādu parādu un pieder nekustami īpašumi: 1) Pagasta skolas, resp. pagastnama zeme, (26,45 ha), uz kuras atrodas pagasta nams, doktorāts ar 5 saimniecības ēkām un ari — 1936. g. mežu dienas iedēstīta Vienioas Dirze un Liepas atbrīves piemineklis; 2) Pamatskola, kopplatībā 7,87 ha — bij. Liepas muižas centrs, ar skolas ēku un 2 saimniecības ēkām; 3) «Kastaņi», kopplatībā -,00 ha, ar nespējnieku internātu un 1 saimniecības ēku; 3) «Kapsētas saimniecība», kopplatībā 2,00 ha, ar 2 ēkām. Bez tam pagasta īpašumā un pārziņā skaitās Liepas kapsēta, Kur atdusas dzejn. Eduards un Kārlis Veidenbaumi Pagasta nams celts 1872./73. g., atrodas Lodes st. — Jaunraunas II. šķ. ceļa malā. ap 1 klm. no Lodes stacijas. Pagasta namā bez kancelejas un darbinieku dzīvojamām telpām, atrodas Liepas krājaizdevu sabiedrības sēdeklis. Pamatskola mitinās bij. muižas ēkā, kura ne visai piemērota skolas telpām, tādēļ uzsākta kapitālu uzkrāšana jaunas skolas būvei Skola 6 klasīga, ar 4 skolotājiem un tek. māc. gadā viņā mācās 107 skolēni. Pie pamatskolas pastāv mazpulks. Doktorāta ēka Izbūvēta 1930. g. bij. pagastskolas ēkā, kurā tagad ierīkotas telpas rajona ārstam, vecmātei un policijas kārtībniekam. Pagastā ir ari aptieka. Satiksme ērta, jo pagastu šķērso Rīgas-Valkas dzelzceļa līnija (ar stac. Lodi) un Cēsu - Valmieras un Cēsu - Smiltenes I šķ. ceļi Pagastā atrodas pasta palīgnodaļa Lode un divas telefona palīgnodaļas: Liepa un Erini

Pie pagasta nama paceļas Liepas atbrīvošanas piemineklis, celts Ziemeļlatvijas varoņu piemiņai Piemineklis celts no šūnakmens un to grezno dzejnieka Zvārguļu Eduarda teksts: «Latviet, tev tēvzemes brīvību varoņi sniedza kā balvu. Kad šai vietai tuvojoties tu, zemu liec savu galvu» un «Igaunī! Piemiņa Jums: talkā nācāt mums» .

Kā dabas jaukumi minami «Ellītes» ala (pie pagasta nama) un Gaujas un Raunas klinšainie krasti, kurus, sevišķi vasarā, nebeidz apbrīnot dabas mīļotāji, gan no tuvienes, gan tālienes. Liepas kalnā uzcelts skatu tornis, no kura pārredzama plaša apkārtnē un, izcilus atzīmējot, — teiksmainais Zilais kalns.

Pagastā labi nostādīta lopkopība; darbojas 2 lopkopības pārraudzības un sugas lopu audzētāju biedrības. Lauksaimniecībā, starp citām parastām ražas kultūrām, samērā plaši audzē cukurbietes. Ir kūdras ražošanas sabiedrība un kuļmašīnu sabiedrības. Bez tam pagastā darbojas krājaizdevu sabiedrība, ugunsapdrošināšanas biedrība un ugunsdzēsēju biedrība. Sabiedriskā dzīve, kuras galvenie veicinātāji ir aizsargi un «Latvju Jaunatnes» Liepas nodaļa, pagastā rosīga. Sarīkojumiem piemērotas telpas ierīkotas aizsargu namā, kuru vietējie aizsargi 1934. g. kā dāvinājumu ieguvuši no Liepas izglītības biedrības «Nākotne». ' E. VĪTOLS, Liepas pag. darovtde.